

Búnaðarfélag Íslands og Framleiðsluráð landbúnaðarins skulu að jafnaði hafa gefið umsögn um umbedið leyfi innan þrjátíu daga frá því að umsókn barst þeim.

Þegar sótt er um leyfi til útflutnings á stóðhestum og hryssum sem hlotið hafa fyrstu verðlaun (einkunn 8,0) á sýningu þar sem hrossaræktarráðunautur hefur verið í dómnefnd, er Búnaðarfélagi Íslands heimilt, til tryggingar kynbótastarfinu:

- a) að kynna innlendum ræktunarfélögum og einstaklingum framkomna umsókn og gefa þeim kost á að leita eftir kaupum á hrossinu.
- b) að leggja til að veitingu útflutningsleyfis verði frestað um tiltekinn tíma, allt að einu ári, enda verði hrossið notað til undaneldis hér á landi á þeim tíma með þeim hætti sem Búnaðarfélag Íslands telur fullnægjandi og seljandi hefur samþykkt.

17. gr.

Hverju útfluttu hrossi frá Íslandi skal auk dýralæknisvottorða fylgja upprunavottorð sem Búnaðarfélag Íslands lætur gera. Skulu þau stimpluð með stimpli sem hefur mynd Íslands innan í skeifu og áletrunina: Búnaðarfélag Íslands — Hrossaútflutningur.

18. gr.

Landbúnaðarráðuneytið skipar nefnd þriggja manna, einn eftir tilnefningu stjórnar Hagsmunafélags hrossabænda annan eftir tilnefningu Framleiðsluráðs landbúnaðarins og þann þriðja án tilnefningar og skal verkefni nefndarinnar vera að skipuleggja verslun með útflutningshross. Stefnt skal að því að koma á mörkuðum, í samráði við seljendur hrossa og útflytjendur, þar sem kaup á hrossum til útflutnings fari fram. Einnig skal nefndin ákveða lágmarksverð kynbótahrossa til útflutnings.

19. gr.

Um brot gegn ákvæðum þessarar reglugerðar fer eftir 9. gr. l. nr. 64/1958.

20. gr.

Reglugerð þessi er sett samkvæmt heimild í lögum nr. 64 frá 26. nóvember 1958, sbr. breytingu á þeim lögum nr. 67 frá 28. maí 1969, og öðlast gildi nú þegar.

Jafnframt fellur úr gildi reglugerð nr. 25 frá 6. mars 1959.

Landbúnaðarráðuneytið, 15. apríl 1983.

Pálmi Jónsson.

Sveinbjörn Dagfinnsson.

REGLUGERÐ

um atvinnuréttindi útlanda.

1. gr.

Reglugerð þessi gildir um atvinnuréttindi og skyldur útlanda á Íslandi og í landhelgi Íslands. Í reglugerð þessari telst hver sá maður útlendingur, sem ekki hefur íslenskan ríkisborgararétt.

2. gr.

Óheimilt er hverju félagi eða stofnun, sem rekur atvinnu eða starfrækir fyrirtæki hér á landi, hverju nafni sem það nefnist, svo og atvinnurekendum samkvæmt 1. mgr. 8. gr. reglugerðar þessarar, að ráða til sín útlending, erlent fyrirtæki eða verktaka, gegn peningum eða hlunnindum, hvort heldur um er að ræða langan tíma eða skamman, eða hlutast til um

að útlendingar flytjist til landsins í því skyni, án atvinnuleyfis eða atvinnurekstrarleyfi félagsmálaráðherra. Útlendingi er óheimilt að vinna sjálfstætt, eða starfrækja atvinnufyrirtæki án leyfis félagsmálaráðherra (atvinnurekstrarleyfi), nema þar sem starfinn er framkvæmdur samkvæmt sérstakri löggildingu eða leyfi annarra stjórnvalda lögum samkvæmt. Um atvinnurekstrarleyfi fer samkvæmt 8. gr. reglugerðar þessarar.

Útlendingum er óheimilt að ráða sig í vinnu eða gegna þjónustu hjá öðrum, nema atvinnuleyfi hafi verið veitt samkvæmt reglugerð þessari.

3. gr.

Um atvinnuleyfi.

Félagsmálaráðherra veitir atvinnurekendum atvinnuleyfi fyrir útlendinga, ef sérstakar ástæður þykja mæla með því, svo sem ef um erlenda sérfræðinga er að ræða, eða aðra kunnáttumenn, sem ekki verða fengnir innanlands, eða ef atvinnuvegi landsins skortir vinnuafli, sem ekki er fáanlegt innanlands.

Atvinnuleyfi samkvæmt þessari grein skulu bundin við ákveðið starf og ákveðinn tíma. Leyfi skulu eigi veitt til lengri tíma en 1 árs í senn, með eftirfarandi skilyrðum og á eftirfarandi hátt:

1. Áður en sótt er um atvinnuleyfi skal umsækjandi afla umsagnar stéttarfélags á staðnum í hlutaðeigandi starfsgrein eða viðkomandi landssambands ef ekki er stéttarfélag á staðnum.
2. Áður en sótt er um atvinnuleyfi skal liggja fyrir undirskrifaður ráðningarsamningur milli atvinnurekanda og útlendinga til tiltekins tíma eða verkefnis. Skal ráðningarsamningur í öllu tryggja útlendum starfsmanni laun og önnur starfsskjör til jafns við heimamenn, ásamt tilvísun til þess kjarasamnings sem um starfið gildir.

Þá skulu vera í ráðningarsamningi ákvæði um flutning viðkomandi frá Íslandi að starfstíma loknum svo og um greiðslu ferðakostnaðar og heimflutning í veikindum eða við óvænt ráðningarslit, sem starfsmaður á ekki sök á. Í ráðningarsamningi sé einnig tilgreint hvernig háttað sé fæði og húsnæði svo og ákveðið hvernig með skuli fara þegar atvinna fellur niður af óviðráðanlegum ástæðum, sbr. 3. gr. 1. nr. 19/1979.

Heimilt er félagsmálaráðherra að víkja frá kröfunni um sérstakan ráðningarsamning þegar um er að ræða sérstakt starf eða verkefni til mjög skamms tíma, enda liggja ljóst fyrir með öðrum hætti hver ráðningarkjör eru og að þau brjóti ekki í bága við íslenskar reglur og starfsskjör samkvæmt lögum, reglugerðum eða kjarasamningum.

3. Í ráðningarsamningi skal vera ákvæði þess efnis að starfsmaður hafi kynnt sér þær upplýsingar sem vinnumálaskrifstofa félagsmálaráðuneytisins hefur gefið út samkvæmt 5. gr. 1. nr. 29/1982 um atvinnuréttindi útlendinga, áður en skrifað er undir ráðningarsamning, enda hvílir sú skylda á herðum atvinnurekanda eða umboðsmanna þeirra að sjá um að sú upplýsingaskylda sé rækt.
4. Áður en sótt er um atvinnuleyfi skal liggja fyrir vottorð viðkomandi yfirvalds um að atvinnurekandi hafi hæfilegt húsnæði fyrir erlendan starfsmann meðan ráðningarsamningurinn er í gildi, ef hinn erlendi starfsmaður hefur ekki húsnæði sjálfur.
5. Með nýrri umsókn um atvinnuleyfi skal fylgja heilbrigðisvottorð starfsmanns ásamt yfirlýsingu um síðasta dvalarstað áður en komið er til landsins. Þó þurfa ríkisborgarar annarra Norðurlanda ekki að uppfylla þetta skilyrði nema sérstök ástæða þyki til þess.

Áður en gengið er frá fastráðningu eins eða fleiri erlendra starfsmanna hefur félagsmálaráðherra heimild til þess að veita atvinnuleyfi til bráðabirgða og gilda þá ekki ákvæði 2., 3., og 5. tl. 2. mgr. Bráðabirgða-atvinnuleyfi gildir aðeins þar til ráðning í starf er afstaðin og aldrei lengur en 3 vikum eftir komu útlendinga. Fullnaðaratvinnuleyfi skal þá veita og skilyrðum greinarinnar fullnægt.

Þegar sótt er um nýtt atvinnuleyfi, þá skal afla bráðabirgða-atvinnuleyfis, áður en útlendingurinn kemur til landsins og ber útlendingnum að framvísa því við vegabréfaskoðun við komu til Íslands sbr. 3. tölulið 1. mgr. 10. gr. laga nr. 45/1965.

Óheimilt er að veita atvinnuleyfi útlendingi, sem hefur ekki leyfi til dvalar hér á landi samkvæmt lögum nr. 45/1965 um eftirlit með útlendingum, eða hefur verið gert að fara af landi brott samkvæmt þeim lögum.

Þegar einum eða fleiri útlendingum er heimiluð landvist hér á landi samkvæmt ákvörðun íslenskra stjórnvalda og um er að ræða aðila sem falla undir samning um réttarstöðu flóttamanna nr. 19/1951 skal vikið frá ákvæðum þessarar greinar hvað lengd atvinnuleyfis eða önnur skilyrði snertir, til samræmis við ákvæði 17. gr. samnings um réttarstöðu flóttamanna nr. 90/1951.

4. gr.

Með umsókn um atvinnuleyfi skulu vera upplýsingar um tegund vinnu, viðkomandi kjarasamning og áætlaða lengd daglegs vinnutíma. Þá skulu í umsókninni færð rök fyrir nauðsyn ráðningarinnar.

Áður en atvinnuleyfi er veitt, rannsakar vinnumálaskrifstofa félagsmálaráðuneytisins sjálfstætt atvinnuástand á viðkomandi stað, séu slíkar upplýsingar ekki þegar fyrir hendi. Leita skal umsagnar útlendingaefirlitsins áður en atvinnuleyfi er veitt.

Vinnumálaskrifstofa félagsmálaráðuneytisins skal árlega leita álits vinnumarkaðarins um almenna stefnumörkun varðandi ráðningu erlends starfsfólks, sbr. 53. og 54. gr. laga nr. 13/1979 og reglugerð samkvæmt þeim lögum.

5. gr.

Vinnumálaskrifstofa félagsmálaráðuneytisins gefur út og dreifir skriflegum upplýsingum til sendiráða Íslands erlendis og annarra sem þess óska. Í upplýsingum þessum skal greint frá reglum um dvalarleyfi, almenn launakjör, vinnutíma, aðbúnað við vinnu hér á landi, sköttum og opinberum gjöldum, rétti til yfirfærslu launa og um réttindi og skyldur, sem erlent starfsfólk tekst á hendur við vistráðningu hérlandis. Þá skal ennfreður bent á sérreglur 3. gr. laga nr. 19/1979 um rétt atvinnurekanda til að fella niður launagreiðslur þegar atvinna stöðvast af ófyrirsjáanlegum ástæðum. Einnig skal gera grein fyrir rétti fiskverkafólks til kauptryggingarsamninga.

Vinnumálaskrifstofa félagsmálaráðuneytisins fylgist með starfskjörum útlendinga hér á landi eins og við verður komið og framkvæmd á ráðningarsamningum þeirra, eftir því sem tilefni gefst til.

6. gr.

Hvers konar áróður til þess fallinn að hvetja til innflutnings verkafólk til landsins er óheimill ef hann er villandi eða byggður á röngum eða ónógum upplýsingum.

7. gr.

Um sjálfstæð atvinnuleyfi.

Þegar sérstaklega stendur á og ef sérstakar aðstæður mæla með því, getur félagsmálaráðherra veitt útlendingum leyfi til að stunda atvinnu á Íslandi án þess að leyfi séu veitt ákveðnum atvinnurekanda (sjálfstætt atvinnuleyfi) og þurfa þá atvinnurekendur þeir, sem leyfishafi vinnur hjá, ekki að sækja um atvinnuleyfi fyrir hann samkvæmt 3. gr.

Við veitingu slíkra leyfa skal m.a. tekið tillit til:

1. Hve lengi útlendingur hefur dvalið hér á landi.
2. Hvort útlendingur á hér lögheimili.
3. Hvort útlendingur á íslenskan maka eða nán skyldmenni hér á landi.
4. Hvort útlendingur ætlar sér að vinna sams konar störf hjá fleiri aðilum en einum, þannig að fleiri atvinnuleyfi eitt þyrfti, ef leyfi yrði veitt samkvæmt ákvæðum 3. gr.

Leyfi samkvæmt þessari grein skal því aðeins veita, að hin almennu skilyrði 3. gr. um sérþekkingu eða eftirspurn eftir vinnuafli séu fyrir hendi.

Atvinnuleyfi samkvæmt þessari grein eru bundin við ákveðna starfsgrein og ákveðinn tíma, og skulu slík leyfi eigi veitt til lengri tíma en 2ja ára í senn. Eftir 5 ára samfellda búsetu má þó veita slíkt atvinnuleyfi til ótiltekins tíma. Um atvinnuleyfi flóttamanna fer samkvæmt 4. mgr. 3. gr. reglugerðarinnar.

Þegar einum eða fleiri útlendingum er heimiluð landvist hér á landi samkvæmt ákvörðun íslenskra stjórnvalda og um er að ræða aðila sem falla undir samning um réttarstöðu flóttamanna nr. 90/1951, skal vikið frá ákvæðum þessarar greinar hvað lengd atvinnuleyfis og önnur skilyrði snertir til samræmis við 18. gr. samningsins.

8. gr.

Um atvinnurekstrarleyfi.

Félagsmálaráðherra veitir útlendingi leyfi til atvinnurekstrar hér á landi sbr. 1. mgr. 2. gr. þessarar reglugerðar. Áður en leyfi er veitt til atvinnurekstrar skal leita umsagnar Vinnuveitendasambands Íslands, Vinnumálasambands Samvinnufélaganna, Alþýðusambands Íslands, Farmanna- og fiskimannasambands Íslands, Stéttarfélags bænda, B.S.R.B. og B.H.M. eftir því sem við á.

Leyfi samkvæmt þessari grein skal því aðeins veita að:

1. Umsækjandi eigi lögheimili á Íslandi og hafi átt það síðasta árið, nema um skammtíma starfsemi sé að ræða og lögheimiliskröfu verði ekki við komið af þeim ástæðum.
2. Að umsækjandi sé fjárráða og hafi forræði á búi sínu.

Heimilt er að synja manni um leyfi samkvæmt þessari grein ef ákvæði 2. mgr. 68. gr. alm. hgl.eiga við um hagi hans.

Leyfi samkvæmt þessari grein er bundið við ákveðna starfrækslu og ákveðinn tíma, og skal eigi veita slíkt leyfi til lengri tíma en 3ja ára í senn. Leyfi má binda öllum þeim skilyrðum um löggæslu, hollustuhætti, framfærslu, iðnnám eða aðra sérmenntun og sérhvað annað sem ráðherra telur nauðsynlegt eða heppilegt ríkis eða almennings vegna.

9. gr.

Ekki þarf að sækja um atvinnuleyfi fyrir eftirfarandi aðila:

1. Útlendinga, sem stunda eingöngu nám í skólum, sem íslenska ríkið á eða styrkir,
2. útlendinga í einkaþjónustu sendimanna erlendra ríkja,
3. útlendinga, sem verið hafa íslenskir ríkisborgarar frá fæðingu, en misst hafa íslenskan ríkisborgararétt,
4. útlendinga sem hér höfðu aðsetur er lög nr. 13, 31. maí 1927 komu til framkvæmda og hafa dvalið hér samfleytt síðan,
5. danska ríkisborgara, sem lög nr. 18, 24. mars 1944, sbr. lög nr. 85, 9. október 1976 taka til,
6. útlendinga sem undanþegnir eru atvinnuleyfi samkvæmt alþjóðasamningum sem Ísland er aðili að,
7. danska, finnska, norska og sænska ríkisborgara, er dvalið hafa 3 ár samfleytt eða lengur í landinu eða taka sér bólfestu hér á landi samkvæmt ákvæðum samningsins um sameiginlegan vinnumarkað á Norðurlöndum, dags. 6. mars 1982, sem gildi tekur 1. júlí 1983.

10. gr.

Um brot gegn reglugerð þessari fer samkvæmt 12., 13. og 14. gr. laga nr. 26/1982 um atvinnuréttindi útlendinga.

Reglugerð þessi er sett samkvæmt 14. gr. laga nr. 26/1982 um atvinnuréttindi útlendinga og tekur gildi þegar í stað.

Félagsmálaráðuneytið, 18. apríl 1983.

Svavar Gestsson.

Óskar Hallgrímsson.